

УДК 006.72:[658.628:685.514

DOI: 10.31617/2.2023(45)06

Галина МИХАЙЛОВА

д. т. н., доцент, професор кафедри
товарознавства та митної справи
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
h.mykhaylova@knute.edu.ua

Halyna MIKHAILOVA

Doctor of Technical Sciences, Professor
at the Department of Commodity Science
and Customs Affairs
State University of Trade and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-1083-5875

Валентина ОСІЄВСЬКА

к. т. н., доцент, доцент кафедри
товарознавства та митної справи
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
v.osiievska@knute.edu.ua

Valentyna OSIIEVSKA

PhD (Technical Sciences), Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Commodity Science and Customs Affairs
State University of Trade and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-0077-9734

Наталія МАРЧУК

к. т. н., доцент, доцент кафедри
товарознавства та митної справи
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
n.marchuk@knute.edu.ua

Nataliia MARCHUK

PhD (Technical Sciences), Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Commodity Science and Customs Affairs
State University of Trade and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-9584-4534

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА СУЧАСНИЙ АСОРТИМЕНТ РЮКЗАКІВ

Вступ. Асортимент рюкзаків дуже широкий і налічує велику кількість різновидів. Сьогодні рюкзак є універсальним та незамінним аксесуаром, який знайшов застосування у всіх сферах життя сучасної людини. Маючи доволі просту конструкцію, рюкзак дає змогу зручно розмістити особисті речі, при цьому залишаючи руки вільними.

Проблема. Сучасний асортимент рюкзаків, які виготовляються вітчизняними виробничими підприємствами або імпортуються, досить складний та різноманітний, а саме це вказує на необхідність розроблення їх класифікації.

Мета статті полягає у розробленні класифікації рюкзаків та характеристики їхнього асортименту.

Результати дослідження. Рюкзаки за УКТЗЕД класифікують у товарній позиції 4202, де основними ознаками є вид та матеріал, з якого вони виготовлені.

Авторами запропоновано класифікацію рюкзаків з урахуванням рівнів систематики, а саме: вищого та нижчого. На вищому рівні

CLASSIFICATION AND MODERN ASSORTMENT OF BACKPACKS

Introduction. The range of backpacks is very wide and includes a large number of varieties. Today, a backpack is a versatile and indispensable accessory that has found application in all areas of modern life. Having a fairly simple design, a backpack allows you to conveniently place your personal belongings, while leaving your hands free.

Problem. The modern range of backpacks manufactured by domestic manufacturing enterprises or imported is quite complex and diverse, which indicates the need to develop a classification.

The article aims at developing a classification of backpacks and characterizing their range.

Results. Backpacks are classified under UCGFEA in product heading 4202, where the main features are the type and material from which they are made.

The authors proposed a classification of backpacks, taking into account the levels of taxonomy, which are divided into higher and lower

Copyright © Автор(и). Це стаття відкритого доступу, яка розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Внесок авторів: Михайлова Г. – 50 %, Осієвська В. – 25 %, Марчук Н. – 25 %.

Автори не отримували прямого фінансування для цього дослідження.

Mikhailova G., Osievska V., Marchuk N. Kласифікація та сучасний асортимент рюкзаків. *Mіжнародний науково-практичний журнал "Товари і ринки"*. 2023. № 1 (45). S. 63-75. [https://doi.org/10.31617/2.2023\(45\)06](https://doi.org/10.31617/2.2023(45)06)

наведено таксономічні категорії – розділ, клас, вид. Найвищою таксономічною категорією є розділ. Оскільки основною класифікаційною ознакою є призначення, то рюкзаки належать до розділу "товари для спорту та активного відпочинку" та підрозділу "спорядження для туризму та альпінізму". Їх внесено до класу "особливе спорядження туриста, альпініста, спелеолога" та підкласу "з лицьовою поверхнею з текстильних матеріалів/ шкіри", тому до нижчого рівня класифікації належать такі категорії, як вид і різновид.

Зважаючи на престижність та ціну на рюкзаки, авторами побудовано піраміду цінностей брендів за Ж.-Н. Капферером, де всі торговельні марки (бренди) поділені на чотири типи, а саме: *Brand*, *Premium brand*, *Luxury brand* та *Griffe*.

Висновки. Розроблена і представлена класифікація рюкзаків свідчить про те, що асортимент цих виробів складний і може налічувати щонайменше 10 класифікаційних ознак.

Ключові слова: рюкзаки, класифікація рюкзаків, асортимент рюкзаків.

levels. At the highest level, taxonomic categories are given – section, class, species. The highest taxonomic category is the section. Since the main classification feature is the purpose, backpacks belong to the section "goods for sports and active recreation" and the subsection "equipment for tourism and mountaineering". They are included in the class "special equipment for tourists, climbers, cavers" and the subclass "with a front surface made of textile materials/leather", so the lower level of classification includes such categories as type and variety.

Taking into account the prestige and price of backpacks, the authors have built a pyramid of brand values according to J.-C. Kapfer, where all trademarks (brands) are divided into four types, namely *Brand*, *Premium brand*, *Luxury brand*, and *Griffe*.

Conclusions. The developed and presented classification of backpacks shows that the range of these products is complex and can include at least 10 classification features.

Keywords: backpacks, classification of backpacks, assortment of backpacks.

Вступ. Асортимент рюкзаків дуже широкий і налічує велику кількість різновидів. Сьогодні рюкзак (нім. rucksack – заплічний мішок) є універсальним та незамінним аксесуаром, який знайшов застосування у всіх сферах життя сучасної людини. Маючи доволі просту конструкцію, рюкзак дає змогу зручно розмістити особисті речі, при цьому залишаючи руки вільними. Мають попит рюкзаки різних моделей, які різняться призначенням, об'ємом, конструкцією тощо.

Рюкзак у тому вигляді, до якого ми звикли, пройшов довгий шлях удосконалення.

Вперше дерев'яну палицю, що клалася на плече, використовували легіонери ще на початку I ст. н. е., що уможливило швидко позбуватися ноші на полі бою. Еволюцію конструкції та функціональності сучасних рюкзаків представлено на *рис. 1*.

Автори свідомо не аналізують асортимент військових рюкзаків, оскільки під час російської агресії це є окремим предметом вивчення.

Проблема. Сучасний асортимент рюкзаків, які виготовляються вітчизняними виробничими підприємствами або імпортуються, досить складний та різноманітний завдяки використанню нових видів матеріалів, застосуванню новітніх технологій. Тому існує потреба розроблення розгорнутої наукової класифікації як способу управління асортиментом, де б максимально враховувалися всі класифікаційні ознаки.

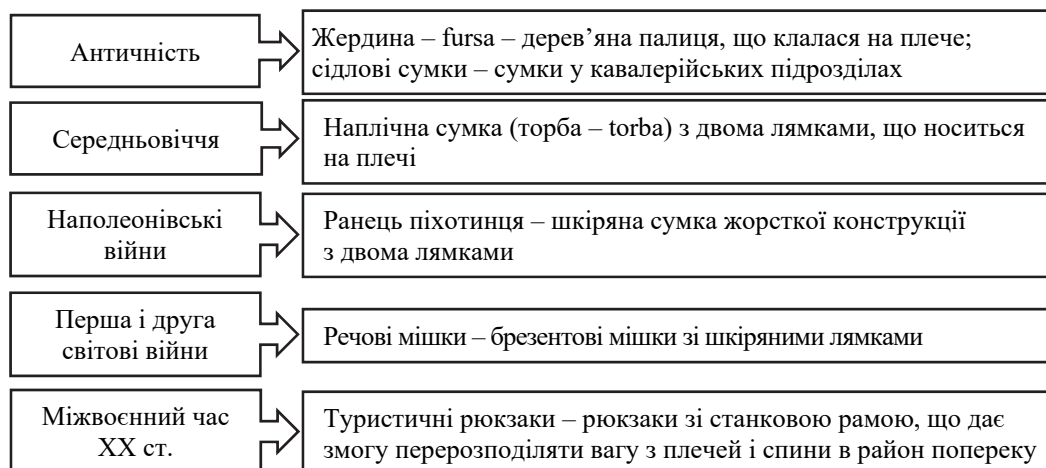

Рис. 1. Еволюція конструкції та функціональності рюкзаків

Джерело: складено авторами за [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження і публікації щодо цієї тематики досить обмежені. Низка вчених аналізували тенденції розвитку вітчизняного ринку й експортно-імпортного потенціалу рюкзаків в Україні [2], номенклатуру показників якості для молоді [3], вимоги до якості рюкзаків [4], проектування сумок-рюкзаків [5].

Проте аналіз останніх публікацій засвідчив відсутність робіт, присвячених розробленню класифікації рюкзаків. Постійне оновлення асортименту цієї групи товарів потребує створення системи класифікації, яка б повною мірою задовольняла потреби споживачів.

Мета статті полягає у розробленні класифікації рюкзаків та характеристиці їхнього асортименту.

Результати дослідження. В інтернет-джерелах [6; 7] та наукових джерелах [8] зустрічаються спроби класифікації рюкзаків за деякими ознаками. Наприклад, рюкзаки класифікують за наявністю каркаса, призначенням, місткістю, статево-віковою ознакою. Сьогодні немає жодного нормативного документа, який би класифікував рюкзаки (заплічний мішок для речей [9]) або ранці (похідна військова або школярська сумка зі шкіри чи іншого матеріалу, яку носять на спині за допомогою заплічних ременів чи лямок [9]). Чинним є ДСТУ 28631:2006 [10], де про класифікаційні ознаки не зазначено нічого.

Оскільки українські підприємства наразі активно співпрацюють із зовнішніми контрагентами, експортують та імпортують товари і послуги, доцільно розглянути українську класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), що використовується для цілей тарифного та інших видів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, ведення статистики зовнішньої торгівлі, здійснення митного оформлення товарів.

Рюкзаки розміщено в розділі VIII "Шкури необроблені, шкіра вичинена, натуральне та штучне хутро та вироби з них; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин", оскільки рюкзак належить до дорожніх речей [11].

У групі 42 текстовому опису зазначених рюкзаків найбільш точно відповідає опис товарної позиції 4202 "Саквояжі, чемодани, дорожні дамські сумки-чемоданчики, кейси для ділових паперів, портфелі, шкільні ранці, футляри та чохла для окулярів, біноклів, фото-, кіно- та відеокамер, для музичних інструментів, зброї, кобури та аналогічні чохла; сумки дорожні, сумки-термоси для харчових продуктів та напоїв, сумочки для косметики, *рюкзаки*, сумочки дамські, сумки господарські, портмоне, гаманці, футляри для географічних карт, портсигари, кисети, сумки для робочих інструментів, сумки спортивні, футляри для пляшок, пудрениці, скриньки для ювелірних виробів, футляри для різальних предметів та аналогічні речі, виготовлені з натуральної або композиційної шкіри, пластмасових листів або текстильних матеріалів, вулканізованих волокон або картону, або з повним покриттям усієї поверхні або переважно покриті такими матеріалами чи папером" [11]. Структуру товарної позиції 4202 наведено на рис. 2

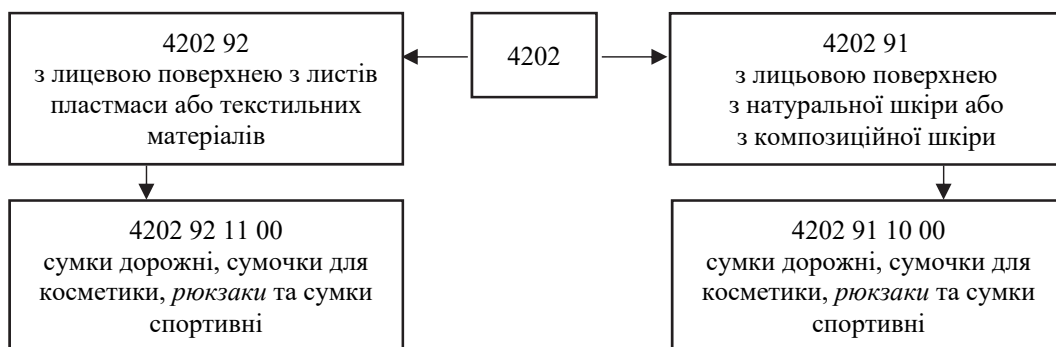

Рис. 2. Класифікація рюкзаків за УКТЗЕД

Джерело: складено авторами за [11].

Аналіз товарної позиції 4202 показує, що до неї включено рюкзак дорожній, який вирізняється за такою ознакою, як матеріал, з якого він виготовлений (натуральна шкіра, композиційна шкіра, листи пластмаси, текстильні матеріали). Оскільки в торговельній мережі реалізується значно ширший асортимент рюкзаків, вважаємо, що варто розробити нову наукову класифікацію, використовуючи всі ознаки.

Для побудови деталізованої класифікації рюкзаків доцільно представити її у вигляді ієрархічної системи підмножини, враховуючи їхні властивості й закономірні зв'язки між ними, дотримуючись наукових принципів та правил систематики [12]. Для позначення підмножин, або рівнів класифікації, використовуються різні таксономічні категорії: розділ, клас, група, вид тощо, а віднесення об'єктів класифікації до тієї чи іншої категорії має відбуватися за певними ознаками.

З огляду на наукові джерела [6–8, 13; 14] нами запропоновано ієрархічну класифікацію рюкзаків з урахуванням рівнів систематики (рис. 3).

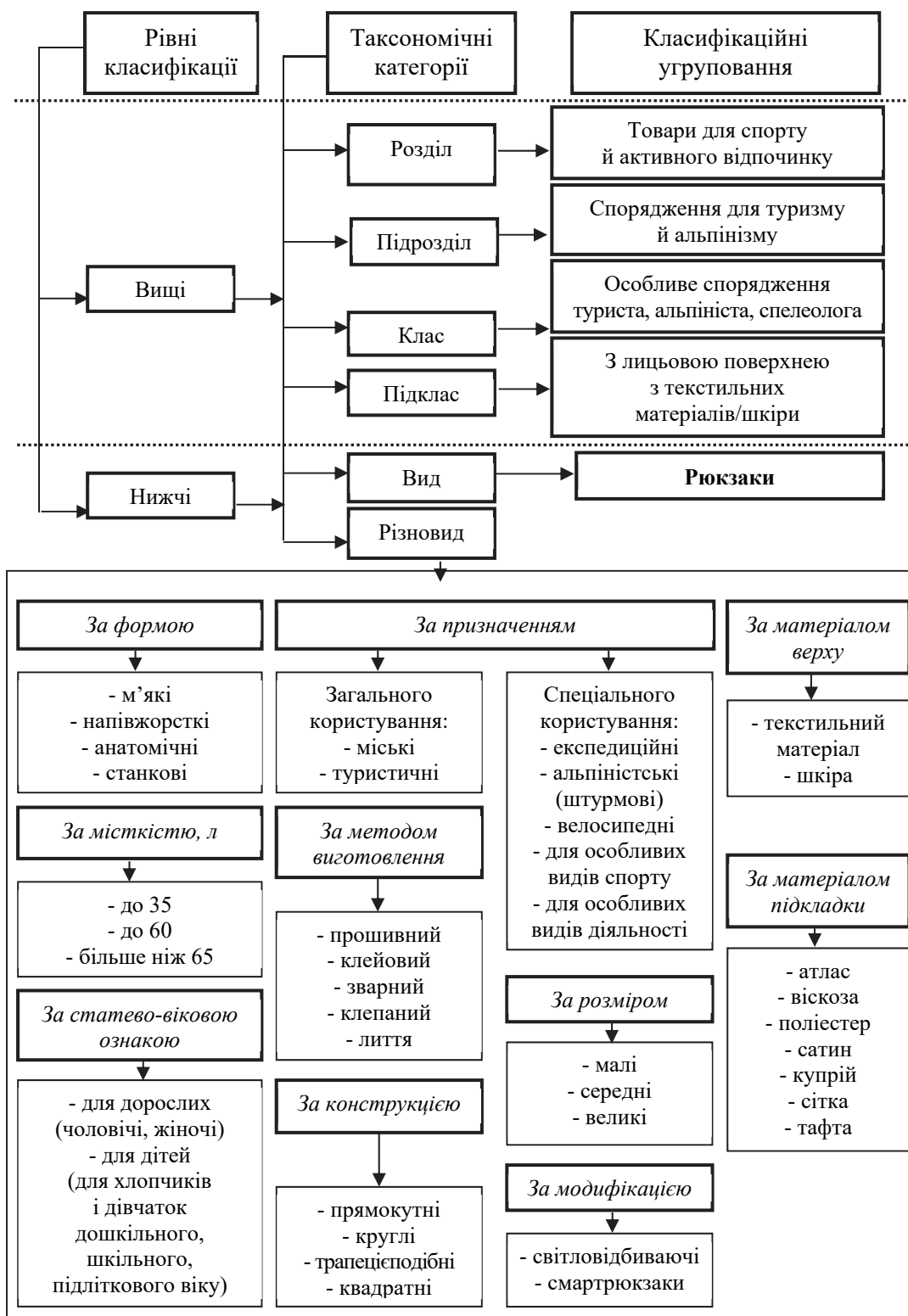

Рис. 3. Класифікація рюкзаків

Джерело: складено авторами.

Для кращого розподілу представлену класифікацію поділено на два рівні: вищий та нижчий. На вищому рівні класифікації наведено такі таксономічні категорії, як розділ, клас і вид. Найвищою таксономічною

категорією є розділ. Оскільки основною класифікаційною ознакою є призначення, то рюкзаки належать до розділу "товари для спорту та активного відпочинку" та підрозділу "спорядження для туризму та альпінізму". Своєю чергою, вони входять до класу "особливе спорядження туриста, альпініста, спелеолога" та підкласу "з лицьовою поверхнею з текстильних матеріалів/шкіри", тому до нижчого рівня класифікації належать такі таксономічні категорії, як вид та різновид.

Формування асортименту рюкзаків здійснюється з метою максимального задоволення потреб споживачів. До різновидів рюкзаків запропоновано віднести такі класифікаційні ознаки: призначення, матеріал верху та підкладки, форма, місткість, метод виготовлення, конструкція, розмір, статево-вікова ознака, модифікація.

Рюкзаки з лицьовою поверхнею з текстильних матеріалів класифікуються за матеріалом – з натуральної, синтетичної або штучної тканини. Сьогодні для виробництва рюкзаків використовують інноваційні матеріали, зокрема тканини *авізент*, *кордура*, *Оксфорд*. *Авізент* характеризується як високощільний, зносостійкий матеріал, який має відмінні фільтрувальні властивості. Тканина *кордура* у своєму складі має нитки з водовідштовхувальним просоченням та поліуретановим покриттям. Мають попит рюкзаки, що виготовлені з тканини *Оксфорд*, у якої є ціла низка переваг, а саме: водонепроникність, водовідштовхувальність, висока зносостійкість, теплостійкість (до +1000 °C) та морозостійкість (до –500 °C) [15]. Але найчастіше для верху рюкзаків використовуються тканини з нейлону і поліестеру, оскільки вони легкі, міцні, стійкі до пошкоджень, формостійкі та доступні за ціною.

Окрім того, рюкзаки виготовляються з натуральної, штучної та синтетичної шкіри з різними видами обробки. Для їх вироблення переважно використовується шкіра великої рогатої худоби з тисненням або без нього. Наприклад, шкіра *флотар* характеризується рівномірним тисненням, матовою та гладкою фактурою. Використовують і шкіру *кайман*, яка має спеціальне тиснення, а також високу зносостійкість. Має попит у виробників особливо м'яка шкіра *наппа*, яку отримують за допомогою хромового дублення і яка буває гладка, матова, блискуча або перфорована. Використовуються для виготовлення рюкзаків міських лакована шкіра *наплак*, нубук, замша, краст [16].

Доцільно застосувати таку ознаку класифікації, як модифікація. За цією ознакою рюкзаки можна класифікувати як світловідбиваючі та смартрюкзаки. Своєю чергою, смартрюкзаки мають роз'єм AUX, який дає змогу захищати смартфон всередині рюкзака від вологи і впливу зовнішніх чинників. Також широко застосовуються світловідбиваючі рюкзаки, які виготовлені з матеріалу, який набуває своїх світловідбиваючих властивостей завдяки скляним мікробусинкам, які наносяться на базову тканину за допомогою термічної пайки [17].

Важливою ознакою для рюкзаків також є їхнє призначення. Вважаємо за доцільне за цією ознакою рюкзаки розподілити на дві групи: загального та спеціального використання.

До рюкзаків загального використання належать міські та туристичні рюкзаки. Відмітними ознаками міських рюкзаків, крім малого об'єму (до 35 л), є наявність блискавки для доступу в основне відділення рюкзака, в якому переважно розміщується ноутбук. Основними споживачами таких виробів є школярі, студенти, співробітники офісів та люди, що ведуть активний спосіб життя. Відповідно, до цієї ознаки класифікації віднесено і туристичні рюкзаки, які мають велику місткість (більше ніж 65 л) [18]. Рюкзаки спеціального використання застосовуються для різних видів спорту та видів діяльності. Експедиційні рюкзаки здебільшого мають об'єм від 100 л і призначені для здійснення подорожей тривалістю більше за 20 днів. Своєю чергою, альпіністські (штурмові) рюкзаки призначені для альпіністських сходжень. Як правило, такі вироби мають об'єм від 35 до 65 л. Особливістю велосипедних рюкзаків є наявність великої кількості світловідбиваючих елементів, вони представлені переважно з системою наплічного носіння та мають об'єм до 40 л [18].

Набувають популярності рюкзаки для фрирайду (об'єм 25–40 л), відмітними особливостями яких є кріплення для лиж та для спорядження. Широко використовуються рюкзаки для пригодницьких перегонів (об'єм від 10 до 45 л), в яких наявні системи вентиляції спини й елементи зовнішнього навішування для швидкого доступу до необхідних предметів спорядження та харчових продуктів [19].

Рюкзаки для особливих видів діяльності (для художників, фотографів та різних підрозділів Міністерства оборони) представлені на ринку України, але в неповному обсязі. В Україні наявні два види рюкзаків для фотографів: класичний та універсальний.

Особливістю класичного рюкзака є внутрішній простір, призначений винятково для фототехніки з аксесуарами і в окремих випадках з відділенням для ноутбука або планшета. Своєю чергою, універсальний рюкзак має аналогічну конструкцію, але особливістю є трансформування у звичайний міський рюкзак [20].

Рюкзаки для художників переважно мають прямокутну форму, оснащені плечовими ременями і ручкою. Такий рюкзак є портативним, як сумка через плече, має один відділ для паперу або полотен різних форматів. Бічні кишені використовуються для зберігання олівців, лайнерів, кистей та палітр [21].

Всі класифікаційні ознаки для різновидів рюкзаків використовуються на виробничих підприємствах. Основними закордонними виробниками рюкзаків, які представлені на ринку України, є: *WENGER* (Швейцарія), *VF Corporation* (США), *Under Armour, Inc.* (США), *Fjallraven Kanken* (В'єтнам), *Thule Group AB* (Швеція). Серед основних українських виробників таких товарів можна виділити: ТОВ "Олімп", яке виготовляє

рюкзаки ТМ "OLYMP", виробництво якого зосереджене в м. Харків, ТОВ "МІС", яке виробляє рюкзаки ТМ "МІС" в м. Рівне, ТОВ "Турбат", що представляє торгову марку "Turbat" в м. Львові, ТОВ "Харбел+", яке реалізує рюкзаки ТМ "Харбел" в м. Харкові.

ТОВ "ОЛІМП" займається виробництвом рюкзаків та подібних речей на ринку України вже 25 років, характеризується низкою сильних сторін: гнучка цінова політика, наявність індивідуального пошиття від ескізу до готового продукту, але водночас має недостатню рекламну кампанію [22].

З огляду на класифікаційну ознаку "призначення" компанія ТОВ "МІС" виготовляє тільки міські рюкзаки, проте підприємство активно здійснює експортну діяльність, багаторічну співпрацю з українськими і європейськими виробниками натуральної та синтетичної шкіри, що вказує на класифікаційну ознаку "матеріал виготовлення", має власну дизайнерську команду, постійний контроль якості продукції від відбору сировини і пошиття готового виробу до його реалізації [23].

ТОВ "Турбат+" випускає переважно туристичне спорядження, у тому числі рюкзаки туристичні та дорожні, що належить до ознаки "призначення" виробу. Цей виробник екпортує свою продукцію до країн ЄС, але близько 67 % вартості продукції ТМ "Turbat" залишається в Україні [24].

Під ТМ "Харбел" виготовляють переважно спортивні та шкільні рюкзаки. Постійними партнерами ТОВ "Харбел+" є провідні компанії стільникового зв'язку в Україні, футбольні клуби, автомобільні салони, а також багато інших замовників з країн ЄС [25].

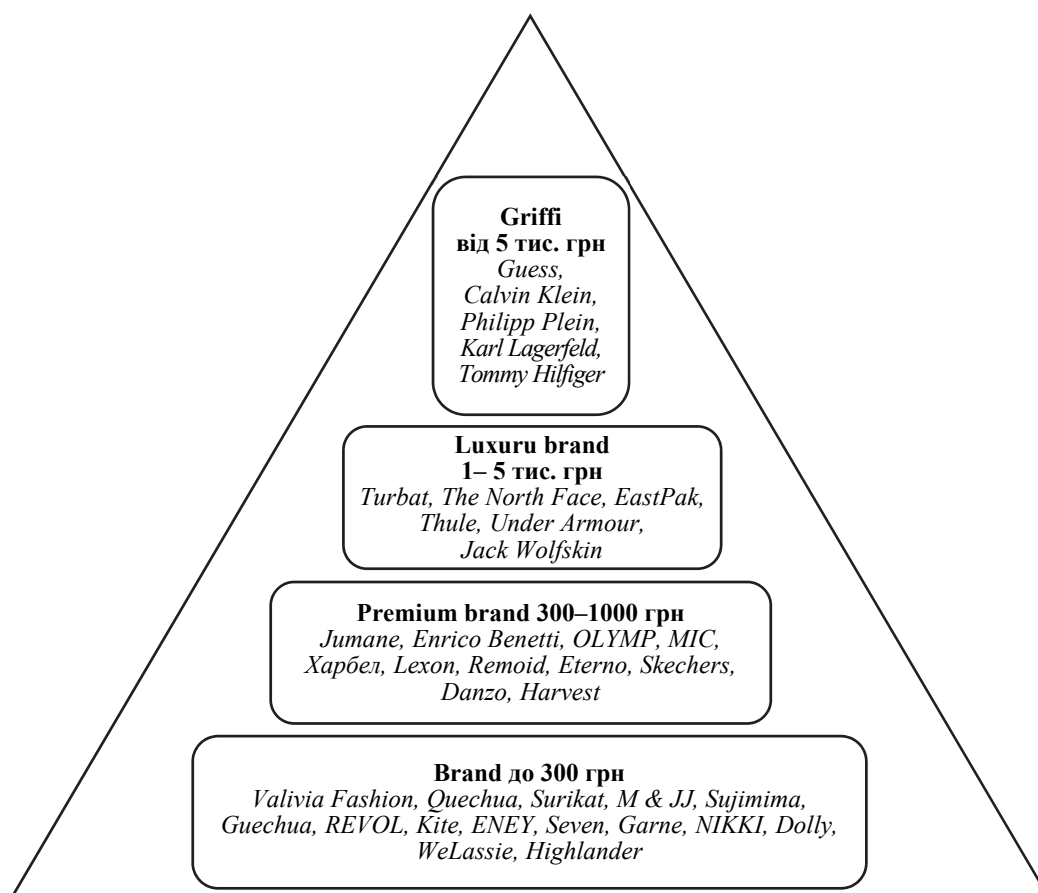
З закордонних виробників варто виділити *VF Corporation* та *WENGER*. Перший є всесвітньо відомою компанією, яка займає 55 % ринку рюкзаків у США. Цей виробник постійно впроваджує нові технології, має високу якість, широкий асортимент, маркетингову та рекламну підтримку. Асортимент оновлюється за допомогою "форми" і "модифікації". У рюкзаках виробника *VF Corporation* у відділенні для ноутбука задня стінка і дно містять в собі піноматеріал, щоб уберегти ноутбук під час падіння. Також перевагою продукції цього виробника є ергономічна спинка у рюкзаків, що дає змогу рівномірно розподіляти навантаження на хребет, а також забезпечує відмінну циркуляцію повітря. Своєю чергою, ручка рюкзаків додатково посилена сталевим тросом, що уможливорює витримати вагу до 25 кг і продовжити експлуатацію виробу. Недоліком компанії *VF Corporation* є висока цінова політика, проте рюкзаки цього виробника є якісними та довговічними [26].

Серед переваг рюкзаків ТМ *WENGER* варто виділити: довговічність, наявність у рюкзаків ортопедичної спинки *AirFlow*, *USB*-вихід на лямці рюкзака для підзарядки гаджетів та для навушників, стяжки бічних ременів, які допомагають регулювати обсяг рюкзака з 36 до 55 літрів, що вказує на запропоновані класифікаційні ознаки як "модифікація",

"місткість". Слабкими сторонами рюкзаків *WENGER* є: невисока якість матеріалу виробів, яка не відповідає завищеній ціні, дуже низьке розташування відділу для пляшки у всіх моделях рюкзаків, швидко виходить з ладу аудіомагистраль для навушників [27].

Рюкзаки, що реалізуються на ринку України, мають різну ціну, на яку впливають не тільки матеріал виготовлення, форма, місткість, розмір тощо, але й престижність бренду. Враховуючи престижність та ціну на рюкзаки, можна побудувати піраміду цінностей брендів за Ж.-Н. Капферером у вигляді піраміди [28]. Згідно з цією ієрархією всі торговельні марки (бренди) можна поділити на чотири рівні, а саме: *Brand* (економклас), *Premium brand* (середній клас), *Luxury brand* (високий клас) та *Griffe* (преміумклас). Цінову піраміду брендів рюкзаків наведено на *рис. 4*.

Рис. 4. Цінова піраміда брендів рюкзаків

Джерело: розроблено авторами.

Базовий рівень брендів (економклас) представлений на ринку доступними торговельними марками, вони виготовляються великими партіями і мають мінімальну ціну. Тому рюкзаки цього рівня характерні для масової торгівлі.

Наступний рівень – це преміальні бренди (середній клас), які формують у споживача відчуття престижу та високої якості товару. Доступність товарів цього рівня досить висока, хоча можуть випускати й обмежені серії.

Бренди рівня люкс (високий клас) включають марки рюкзаків найвищої якості та високої ціни і випускаються в обмеженій кількості.

Найвищий рівень – це бренди преміумкласу, які виготовляються в одному екземплярі та не мають аналогів.

За допомогою цінової піраміди споживач, зважаючи на свій статус та дохід, може задовольнити свої потреби при купівлі рюкзаків.

Висновки. Розроблено наукову класифікацію рюкзаків, в якій на вищому рівні визначено таксономічні категорії – розділ, клас, група, і відповідно до них – класифікаційні утворення. На нижчому рівні встановлено вид – рюкзак. У наступному поділі визначено різновиди рюкзаків, які різняться за призначенням, формою, розміром, матеріалом верху та підкладки, статево-віковою ознакою, місткістю та модифікацією тощо і можуть налічувати щонайменше 10 класифікаційних ознак.

Вдосконалена завдяки збільшенню ознак класифікація рюкзаків відповідно до більш сучасних реалій життя споживачів дасть змогу при здійсненні торговельної та підприємницької діяльності детальніше систематизувати та дослідити цей товар, а також краще управляти його асортиментом.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що вони не мають фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не мають відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що автори працюють в установі, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Види рюкзаків. Як обрати рюкзак. URL: <https://proflgroup.ua/vidy-rukzakov-kak-vybrat-rukzak>
2. Осієвська В. В., Михайлова Г. М., Галько С. В., Марчук Н. Б. Рюкзаки: стан ринку. *Вісн. Львів. торг.-екон. ун-ту. Серія: Технічні науки*. 2021. № 26. С. 17-23.
3. Поштак І. В., Фордзюн Ю. І. Аналіз споживчого ринку рюкзаків з представленням номенклатури показників якості рюкзака для сучасної молоді. *Наука майбутнього*: зб. наук. пр. студентів, аспірантів та молодих вчених; гол. ред. В. В. Гоблик. Мукачево: МДУ, 2018. Вип. 1. С. 356-366.
4. Михайлова Г. М., Озоліна Н. В., Кривенко М. В. Рюкзаки: вимоги до якості, підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації: Матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 27 травня 2021 р.). Відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. С. 153-156.
5. Івасенко М. В., Щербина В. О. Кастомізація при проектуванні сумки-рюкзака методом крос-стилістичної трансформації. *Технології та дизайн*. 2020. № 2 (35). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2020_2_10
6. Типи рюкзаків. URL: <https://rukzak-shop.com/types-of-backpacks>

7. Види рюкзаків. URL: <https://uk.timurovets.com/vidi-ryukzakiv>
8. Мазаракі А. А., Мережко Н. В., Коптюх Л. А. та ін. Класифікація непродовольчих товарів: монографія; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 592 с.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Укл. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ-Ірпінь: ВТФ "Перун", 2004. С. 1015, 1091.
10. ДСТУ 28631: 2006. Сумки, валізи, портфелі, ранці, папки, вироби дрібної шкіргалантереї. Загальні технічні умови. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 12 с.
11. Про Митний тариф: Закон України "Про Митний тариф України" від 19 жовтня 2022 року N 2697-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-IX#Text>
12. Пугачевський Г. Ф. Теоретичне товарознавство. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 128 с.
13. Види рюкзаків. Як обрати рюкзак. URL: <https://proflgroup.ua/vidy-rukzakov-kak-vybrat-rukzak>
14. Слізков А. М., Михайлова Г. М., Осієвська В. В. Розроблення наукової класифікації текстильних виробів для сну з об'ємними наповнювачами на прикладі подушок. *Вісн. КНУТД*. 2018. № 3 (122). С. 112-124.
15. Офіційний інтернет-портал проєкту про тканини, текстильні вироби Textile.Life. URL: <https://textile.life>
16. Світ сумок. <https://svit-sumok.com.ua/vydy-shkiry>
17. Офіційний інтернет-портал проєкту "Світ мандрівників". URL: <http://svitmandr.com.ua>
18. Як зібрати рюкзак в похід. URL: <https://blog.f.ua/articles/kak-sobrat-ryukzak-v-pohod.html>
19. How to Choose a Backpack. URL: <https://totebagfactory.com/blogs/news/how-to-choose-a-backpack>
20. Як обрати рюкзак для фотоапарата. URL: <https://vtochku.com.ua/kak-vybrat-rukzak-dlya-foto>
21. Офіційний інтернет-магазин Nodirectionthemovie. URL: <http://nodirectionthemovie.com>
22. Офіційний сайт ТОВ "Олімп". URL: <https://olimpbag.com.ua>
23. Офіційний сайт ТОВ "МІС". URL: <https://mis.ua/ua>
24. Офіційний сайт ТОВ "Турбат". URL: <https://www.turbat.ua>
25. Офіційний сайт ТМ "Харбел". URL: <https://www.kharbel.ua>
26. Офіційний сайт VF Corporation. URL: <https://www.vfc.com>
27. Офіційний сайт Wenger. URL: <http://wenger.com.ua>
28. Піраміда брендингу Капферера. URL: <https://marketer.ua/ua/kapferer-branding-pyramid-brand-value-hierarchy>

REFERENCES

1. *Vydy rjukzakiv. Jak obraty rjukzak [Types of backpacks. How to choose a backpack]*. <https://proflgroup.ua/vidy-rukzakov-kak-vybrat-rukzak> [in Ukrainian].
2. Osijevs'ka, V. V., Myhajlova, G. M., Gal'ko, S. V., & Marchuk, N. B. (2021). Rjukzaky: stan rynku [Backpacks: the state of the market]. *Visnyk L'vivs'kogo torgovl'no-ekonomichnogo universytetu. Serija: Tehnichni nauky – Bulletin of the Lviv University of Trade and Economics. Series: Technical sciences*, 26, 17-23 [in Ukrainian].
3. Poshtak, I. V., & Fordzjun, Ju. I. (2018). Analiz spozhyvchogo rynku rjukzakiv z predstavlenjam nomenklatury pokaznykiv yakosti rjukzaka dlja suchasnoi' molodi [Analysis of the consumer backpack market with a presentation of the nomenclature of backpack quality indicators for today's youth]. *Nauka majbutn'ogo – Nauka majbutn'ogo*. Collection of scientific works of students, postgraduates and young scientists. Goblyk, V. V. (Ed.). (Issue 1), (pp. 356-366). Mukachevo: MDU [in Ukrainian].

4. Myhajlova, G. M., Ozolina, N. V., & Kryvenko, M. V. (2021). Rjukzaky: vymogy do jakosti, pidpryjemnyctvo, torgivlja, marketyng: strategii', tehnologii' ta innovacii' [Backpacks: quality requirements, entrepreneurship, trade, marketing: strategies, technologies and innovations]: Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference. A. A. Mazaraki (Ed.). (pp. 153-156). Kyi'v: Kyi'vs'kyj nacional'nyj torgovel'no-ekonomichnyj universytet [in Ukrainian].
5. Ivasenko, M. V., & Shherbyna, V. O. (2020). Kastomizacija pry projektuvanni sumky-rjukzaka metodom kros-stylistychnoi' transformacii' [Customization when designing a backpack bag using the method of cross-stylistic transformation]. *Tehnologii' ta dizajn – Technologies and design*, 2 (35). http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2020_2_10 [in Ukrainian].
6. *Typy rjukzakiv [Types of backpacks]*. <https://rukzak-shop.com/types-of-backpacks> [in Ukrainian].
7. *Vydy rjukzakiv [Kinds of backpacks]*. <https://uk.timurovets.com/vidi-ryukzakiv> [in Ukrainian].
8. Mazaraki, A. A., Merezhko, N. V., Koptjuh, L. A. et al. (2016). *Klasyfikacija neprodovol'chyh tovariv [Classification of non-food products]*. A. A. Mazaraki (Ed.). Kyi'v: Kyi'vs'kyj nacional'nyj torgovel'no-ekonomichnyj universytet [in Ukrainian].
9. *Velykyj tlumachnyj slovnyk suchasnoi' ukrai'ns'koi' movy [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]*. (2004). V. T. Busel (Ed.). (pp. 1015, 1091). Kyi'v-Irpin': VTF "Perun" [in Ukrainian].
10. Sumky, valizy, portfeli, ranci, papky, vyroby dribnoi' shkirgalanterei'. Zagal'ni tehnichni umovy [Bags, suitcases, briefcases, knapsacks, folders, small leather goods. General technical conditions]. (2007). *DSTU 28631: 2006*. Kyi'v: Derzhspozhyvstandart Ukrai'ny [in Ukrainian].
11. Zakon Ukrai'ny "Pro Mytnyj taryf Ukrai'ny" vid 19 zhovtnja 2022 roku N 2697-IX [Law of Ukraine "On the Customs Tariff of Ukraine" dated October 19, 2022 N 2697-IX]. zakon.rada.gov.ua. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-IX#Text> [in Ukrainian].
12. Pugachevs'kyj, G. F. (2016). *Teoretychne tovaroznavstvo [Theoretical commodity science]*. Kyi'v: Kyi'vs'kyj nacional'nyj torgovel'no-ekonomichnyj universytet [in Ukrainian].
13. *Vydy rjukzakiv. Jak obraty rjukzak [Types of backpacks. How to choose a backpack]*. <https://proflgroup.ua/vidy-rukzakov-kak-vybrat-rukzak> [in Ukrainian].
14. Slizkov, A. M., Myhajlova, G. M., & Osijevs'ka, V. V. (2018). Rozroblennja naukovoï klasyfikacii' tekstyl'nyh vyrobiv dlja snu z ob'jemnymy napovnuvachamy na prykladi podushok [Development of a scientific classification of textile products for sleeping with volume fillers using the example of pillows]. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo universytetu tehnologij ta dizajnu – Bulletin of the Kyiv National University of Technology and Design*, 3 (122), 112-124 [in Ukrainian].
15. *Oficijnyj internet-portal projektu pro tkanyny, tekstyl'ni vyroby Textile.Life [The official web portal of the Textile.Life project about fabrics and textile products]*. <https://textile.life> [in Ukrainian].
16. *Svit sumok [The world of bags]*. <https://svit-sumok.com.ua/vydy-shkiry> [in Ukrainian].
17. *Oficijnyj internet-portal projektu "Svit mandrivnykiv" [The official Internet portal of the "World of Travelers" project]*. <http://svitmandr.com.ua> [in Ukrainian].
18. *Jak zibraty rjukzak v pohod [How to pack a backpack for a hike]*. <https://blog.f.ua/articles/kak-sobrat-ryukzak-v-pohod.html> [in Ukrainian].
19. *How to Choose a Backpack*. <https://totebagfactory.com/blogs/news/how-to-choose-a-backpack> [in English].
20. *Jak obraty rjukzak dlja fotoaparata [How to choose a backpack for a camera]*. <https://vtochku.com.ua/kak-vybrat-rukzak-dlya-foto> [in Ukrainian].

21. *Oficijnyj internet-magazyn Nodirectionthemovie [Official online store of Nodirectionthemovie].* <http://nodirectionthemovie.com> [in Ukrainian].
22. *Oficijnyj sajt TOV "Olimp" [Official website of "Olymp" LLC].* <https://olimpbag.com.ua> [in Ukrainian].
23. *Oficijnyj sajt TOV "MIS" [Official website of "MIS" LLC].* <https://mis.ua/ua> [in Ukrainian].
24. *Oficijnyj sajt TOV "Turbat" [Official website of "Turbat" LLC].* <https://www.turbat.ua> [in Ukrainian].
25. *Oficijnyj sajt TM "Harbel" [Official website of TM "Kharbel"].* <https://www.kharbel.ua> [in Ukrainian].
26. *Oficijnyj sajt VF Corporation [Official website of VF Corporation].* <https://www.vfc.com> [in English].
27. *Oficijnyj sajt Wenger [Official Wenger website].* <http://wenger.com.ua> [in English].
28. *Piramida brendyngu Kapferera [Kapferer's branding pyramid].* <https://marketer.ua/ua/kapferer-branding-pyramid-brand-value-hierarchy> [in Ukrainian].

Надійшла до редакції 03.03.2023.

Прийнято до друку 08.03.2023.

Опубліковано онлайн 23.03.2023.